

NÄIN KOMPOSTOIT AEROBIN KOMPOSTORILLA

1. LÄMPÖKOMPOSTOINTI

Aerobin-kompostori on suunniteltu ympäri vuoden tapahtuvaan aerobiseen kompostointiin. Lämpökompostointi on haluttua koska se tappaa taudinaiheuttajia, rikkaruohoja ja niiden siemeniä sekä luo laadukasta kompostia lyhyessä ajassa. Aerobinen kompostointi vähentää huomattavasti kasvihuonekaasuja ja pahaa hajua. Haju aiheutuu kasvihuonekaasu metaanista, joka on 21 kertaa vahvempaa kuin CO₂ (hiilidioksidi).

2. LÄMPÖMIKROBIT

Nämä pienet apulaiset tunnetaan myös hyödyllisinä bakteereina tai lämpöbakteereina (heat lovers) yksinkertaisesti siitä syystä, että ne auttavat meitä aerobisessa kompostoinnissa toimimalla kompostointiprosessin konehuoneena. Ne ovat pienempiä kuin mitä silmä voi nähdä mutta aikaansaavat ihmeitä oikeissa olosuhteissa. Niin kuin meilläkin on niillä perustarpeet, jotta ne voivat elää ja rehoittaa – ilma, vesi, mukava lämmin ilmasto ja hyvin tasapainoitettu ruokavalio. Joten kaikki mitä teet Aerobin-kompostorillasi tulisi suunnata niiden elämän helpottamiseksi.

3. AEROBINEN YMPÄRISTÖ

Aerobin-kompostori takaa optimaalisen ympäristön tukemaan mikrobakteereja aerobisessa kompostoinnissa. Kompostorin "keuhkot" kuljettavat ilmaa, kuivuva pohjaosa varmistaa, ettei biomassasta tule kyllästettyä ja eristetyt seinät tasaavat lämpötilaa pitämällä kompostorin sisätilan lämpimänä kylminä kuukausina ja estävät ylikuumentumisen ja kuivumisen kun ulkona on todella lämmintä. Kaikki tämä tarvitaan mahdollistamaan hyvin tasapainoinen kompostimateriaali (biomassa), joka ruokkii lämpömikrobeja niin, etteivät ne tukahduta sisältöä tai tuki kompostin vapaata kuivatusta.

4. PROSESSIN NOPEA KÄYNNISTÄMINEN

Kuinka saamme hyödylliset mikrobit säiliöihimme? Niitä on kaikkialla vaihtelevia määriä riippuen kuinka sopiva ympäristö niille on luotu. Kuten on mainittu, Aerobin-kompostori tarjoaa oikeanlaisen ympäristön, joten sinun tulee vain lisätä oikeaa ravintoa. Aluksi sen tulee olla tarkasti oikeanlaista, jotta saavutetaan ideaaliset olosuhteet hyödyllisten bakteerien leviämiseksi. Varma tapa saada kompostointi nopeaan ja vahvaan alkuun on lisätä siihen jo toimivaa kompostimateriaalia toisesta kompostista. Voit lisätä kompostia toisesta kompostista tai hankkia sitä taimitarhalta – varmista vain, että se on elävää ja ettei sitä ole steriloitu.

5. TASAPAINO

Tasapainoinen ravinto on ensisijaisen tärkeää niin hyvän terveyden kuin myöskin hyvän kompostin kannalta. Hyvin tasapainoisessa biomassassa on enemmän mikrobista toimintaa ja sen helpompaa on huolehtia Aerobin-kompostorin tehokkaasta toiminnasta. Kun kompostissa on paljon mikrobista toimintaa on se paljon elinvoimaisempi ja siinä voidaan kompostoida paljon laajemmin eri materiaaleja.

Toimiva lämpökompostointi saavutetaan hiilen : typen tasapainoisessa suhteessa 30:1. Tätä on vaikea havainnollistaa mutta yleisesti puutarhan ja keittiön orgaaninen jäte sisältää suuria määriä hiiltä ja pienempiä määriä typpeä. Kotitalousjäte sisältää yleensä enemmän typpeä. Sekoittamalla esimerkiksi tasainen määrä keittiöjätettä ja lehtiä päästään lähelle ideaalista tasapainoa. Katso lisätietoja tämän ohjeen lopussa olevasta "Valmistusohjeita"-kohdasta.

6. VAIHTELEUVUUS

Juuri kuten mekin mikrobit pitävät vaihtelevuudesta. Liian paljon yhtä asiaa voi hidastaa niiden kasvua tai jopa lopettaa niiden toiminnan. Varmin tapa välttää yhden materiaalin liiallinen kertyminen biomassaan on sekoittaa sitä runsaasti. Tämä tarjoaa mikrobeille valinnan varaa ja estää materiaalin keskittymisen, joka ei auta tasapainoisen biomassan valmistumista kompostorissa. Hyvä sekoitussuhde takaa myös, ettei säiliön kosteustaso nouse liikaa ja että ilma pääsee kiertämään koko biomassan läpi. On kaksi tapaa lisätä vaihtelevuutta. Sekoita koko massa kuten salaatti tai muodosta ohuita kerroksia (5-10cm) kuten lasagnessa!

7. VESI

Hyödylliset mikrobit ovat mielellään kosteassa ympäristössä. Säiliöön lisättävän materiaalin tulisi tuntua kostealta kuten esim. sieni tai moppi jota puristetaan. Jos biomassassa on liian märkää aerobiset bakteerit eivät voi hengittää ja ei aerobiset bakteerit saavat vallan. Jos biomassassa on liian kuivaa mikrobit kuivuvat pois ja pysäyttävät prosessin. Kuten mekin ne haluavat nestettä ja jatkaa hengittämistä. Aerobin-kompostorissa on vettä poistava pohjaosa, joka huolehtii ettei kompostista tule liian märkää. Nestemäiset ravinteet kerätään säiliöön ja neste voidaan laimentaa ja käyttää ruokkukasvien, kukkapenkien ja nurmikon lannoitukseen. Laimenna neste suhteessa; 20 osaa vettä 1 osa nestemäistä ravinnetta.

8. HAJU OSOITTA

Kompostin haju kertoo siitä kuinka hyvin kompostisi toimii ja kuinka hyödylliset mikrobit leviävät.

A. Raikas maan haju

Jos kompostissa on raikas maan haju, se tarkoittaa kompostointiprosessi toimii hyvin. Biomassassa on kosteaa mutta ei liian tarttuvaa. Komposti on lämmin ja lämpömikrobit leviävät. Komposti voi jopa tuoksua makealle.

B. Ei hajua

Jos komposti ei tuoksu millekään tarkoittaa se sitä, ettei siellä tapahdu juuri mitään. Komposti on joko liian kuiva tai siinä on yksi tai useampi kerros, jotka tukkivat ilman-, kosteuden- ja mikrobien kierron. Sinun täytyy sekoittaa komposti uudestaan, jotta se saadaan tasapainoiseksi ja vaihtelevaksi. Varmista, että aines tuntuu kostealta kuin sieni jota puristetaan. Lisää typpipitoista ainetta kuten nurmikon leikkuujätettä, keittiöjätettä tai tuoreita lehtiä tai lisää yksinkertaisesti vettä jos komposti on liian kuiva, erityisesti silloin jos ”kosteaa” materiaalia ei ole valmiiksi saatavilla.

C. Mädän kananmunan haju

Mädän kananmunan haju tarkoittaa, että ei aerobista toimintaa esiintyy ja komposti on liian märkää ja siinä on typpirikasta materiaalia – ei aerobinen kompostoituminen on vallannut alan ja tulos on ympäristölle haitallinen. Sinun on jälleen sekoitettava komposti saadaksesi sen tasapainoon ja vaihtelevaksi. Tyhjennä säiliön sisältö ja levitä se liiallisen tiiviiden poistamiseksi. Sekoita sitten sisältö rypistettyjen sanomalehtipallojen tai kartongin, kuivan nurmikon leikkuujätteen, kuivien lehtien kanssa kunnes se tuntuu käteen kostealta. Varmista, että pohjaosan vedenpoistoaukkoja ei ole tukittu. Peitä kompostorin pohjaosa kerroksella kuivaa materiaalia kuten esim. kuivilla oksilla ja lehdillä, vähentääksesi mahdollisten tukoksien ilmenemistä uudestaan. Laita sen jälkeen sekoitettu komposti takaisin säiliöön.

LOPPULAUSE

Kuten elämäkin, kompostoinnilla on perustarpeensa ilmasta, vedestä, ravinnosta ja tasaisesta lämpötilasta. Aerobinen komposti on elävä prosessi hyödyllisten lämmöstä pitävien bakteerien vuoksi. Ne ovat pieniä apulaisiamme, jotka luovat hyvän kompostin ja kaikki se mitä teemme kompostillemme teemme helpottaaksemme näiden bakteerien elämää.

Olemme kompostoineet tuhansien vuosien ajan – Aerobin on yksinkertaisesti laite, joka tuottaa täydellisen ympäristön staattiselle aerobiselle kompostoinnille läpi vuoden. Kaikki mitä sinun tulee tehdä on varmistaa, että aloitat toiminnan oikein ja jatkat tasapainoisen ”kompostisalaatin tai lasagnen” tarjoamista mikrobisille ystävillemme.

Onnea ja hyvää kompostointia!

VALMISTUSOHJEITA

A. Nopea käynnistys

1. Laita kompostorin pohjalle 10 cm kerros kuivia lehtiä ja pieniä oksia. Ne estävät pohjaosan vedenpoiston tukkeutumista kun aloitat kompostoinnin. Tämä on erityisen tärkeää jos lisäät kompostiin usein runsaasti kosteaa materiaalia kuten keittiöjätteitä.
2. Aloita kompostointi laittamalla säiliöön valmista kompostia toisesta kompostorista (varmistaa ensin, ettei sitä ole steriloitu, materiaalin pitäisi tuntua kostealta ja lämpimältä). Tämä lisää kompostiisi terveellisen määrän mikro-organismeja.
3. Sekoita valmis pohjamateriaali uuteen aineeseen mitä laitat säiliöön esim. lehtiin yms.
4. Aloita uuden materiaalin laittaminen säiliöön ohuina kerroksina tai valmiiksi sekoitettuna.

B. Irtonaiset kuivat lehdet (matala typpipitoisuus) ja nurmikon leikkuujäte (suuri typpipitoisuus)

Varmista aina, että lehdet ovat irtonaisia ja kuivia eivätkä ne ole tiiviissä paakussa. Sekoita 2 osaa lehtiä 3 osaan nurmikon leikkuujätettä. Sekoita materiaalit ennen säiliöön laitoa tai laita ne vaihteeltaisesti kerroksittain 4 cm lehtiä ja 6 cm nurmikon leikkuujätettä. Nurmikon leikkuujäte voidaan korvata samalla määrällä keittiöjätettä. Ideaalinen sekoitus vaihtelevuuden aikaan saamiseksi on 2 osaa nurmikkoa ja 2 osaa lehtiä ja sen jälkeen 1 osa vihanneksista koostuvaa jätettä.

C. Tuoreet lehdet (matala typpipitoisuus)

Tuoreiden lehtien kanssa on tärkeää huolehtia, etteivät ne pakkaudu kasaan. Lisää tällöin kuivaa materiaalia ja hiukan lisää tyyppiä. Lisää saman suuruiset määrät tuoreita lehtiä, kuivia lehtiä, nurmikon leikkuujätettä ja keittiöjätettä. Parhaan tuloksen saat kun teet 5-10cm kerroksia tai kun esisekoitat materiaalit ennen niiden laittamista säiliöön. Voit lisätä toimivuutta asettamalla vuorottain 100-200mm kartonkiliuskoja muodostamaan kompostiin ilmataskuja. Tämä on kuitenkin enemmän suotavaa kuin välttämätöntä.

D. Keittiön vihannesjäte pääosiltaan (korkea typpipitoisuus)

Aina kun lisäät kompostiin 10cm kerroksen keittiöjätettä peitä se 5cm kerroksella kuivia lehtiä. Tai sekoita 1 osa rypistetystä paperista tehtyjä palloja 4 osaan keittiöjätettä. Vaihtoehtoisesti voit laittaa 1 osaan pystysuuntaan 100mm pitkiä kartonkiliuskoja ja 4 osaa vihannesperäistä jätettä. Tämä auttaa muodostamaan kompostiin ilmataskuja.

Huom! Keittiöjätteiden käyttö voi olla hankalaa kun aloitat säiliön täytön. Varmista, että kompostorin pohja on peitetty kuivalla, vapaasti kuivumaan pääsevällä materiaalilla. Laittamalla aluksi säiliöön valmista kompostia saat aikaan ihmeitä! (Katso kohta "Nopea käynnistys") Muutoin sinun oltava tarkkana kompostin oikean tasapainon saavuttamiseksi kunnes komposti alkaa toimintansa.

E. Paperi ja kartonki (hyvin alhainen typpipitoisuus)

Käytä tasapainoisessa suhteessa muiden materiaalien kanssa. Paperin ja kartongin typpipitoisuus on alhainen. Niitä voidaan käyttää laajentamaan yllä esitettyjä materiaaleja sekä muodostamaan ilmataskuja. Sekoita näitä yleisesti pieniä määriä, äläkä koskaan käytä niitä kokonaisina kerroksina.

F. Hedelmäjäte (hieman matalampi typpipitoisuus mutta yleensä liian märkää)

Tämä materiaali on yleisesti kosteaa ja omaa matalan typpipitoisuuden. Yhdistä 1 osa hedelmäjätettä 1 osaan keittiöjätettä (lisätyn saamiseksi) ja 1 osa kuivia lehtiä vähentämään kosteutta.

G. Lanta (korkea typpipitoisuus joskus liian märkää)

Lanta voi olla hyväksi kompostille, erityisesti hevosen lanta sekä hyvin palanut lehmän lanta. Pidä huolta tärkeästä kosteus- ja typpitasapainosta kun ole tekemisissä lannan kanssa.

Hevosen/lehmän lanta (hyvin palanut): sekoita 3 osaa lantaa 1 osa kuivia lehtiä.

Tuore lehmän lanta: sekoita 1 osa lehmän lantaa, 1 osaan puusilppua tai 1 osaan irtonaisia kuivia lehtiä.

Lampaan lanta: sekoita 1 osa lampaan lantaa, 1 osaan puusilppua tai 1 osaan irtonaisia kuivia lehtiä.

Tallilanta: sekoita 3 osaa tallilantaa, 1 osaan tuoreita lehtiä ja 1 osaan rypistettyä paperia tai silputtua kartonkia.

Kanan lanta: sekoita 1 osa kanan lantaa, 1 osaan paperia ja kartonkia ja 3 osaan tuoreita lehtiä. Voit korvata tuoreet lehdet 1 osalla hedelmäjätettä.

VINKKEJÄ

- Saamme yleisesti suuret määrät paperi- ja puutarhajätettä viikonloppuisin ja keittiöjätettä enemmän arkipäivisin. Kompostin tasapainon säilyttämiseksi varastoi viikonloppuisin paperi, lehdet ja kartonki kompostorin läheisyyteen, jotta voit viikolla lisätä niitä tasaisia määriä kompostiin. Jos puutarhasi tuottaa suuria määriä lehtiä ja nurmikon leikkuujätettä, varastoi ne yhteen paikkaan, jotta voi lisätä niitä vastaavasti tasaisia määriä vihannesperäisen jätteen kanssa.
- Älä laita kompostiin aikakauslehtiä ja valokuvapaperia (glossy) koska ne saattavat sisältää myrkyllisiä väriaineita.
- Varmista, että murskaat kananmunan kuoret ja muun kiinteän jätteen ennen kompostoriin laittoa.